

ANBEFALET
Rødovre Kommune
Rådhuset,
2610 Rødovre

DAB mrk. PRJ-2012-00006
3071
BB
E-mail bb@dabbolig.dk
Direkte tlf. 77 32 04 31
Dato 16. oktober 2015

Skema A ansøgning vedrørende nedrivning og genetablering af Plejecenteret Ørbygård - Boliger

Matr. nr. 4bn Rødovre By.

Under henvisning til overenskomst, ansøges på vegne af Rødovre Kommune om støtte til etablering af *boliger* i henhold til nedenstående projekt vedrørende nedrivning og genetablering af plejecenteret Ørbygård hvoraf fremgår, at:

Ansøgningen vedrører etablering af 82 almene ældre- og plejeboliger med tilhørende servicearealer under følgende forudsætninger:

Boliger		
Samlet etageareal	7.575 m ²	5.348 m ²
Anskaffelsessum Inklusive moms	Maksimumbeløb tillagt fastpris	Kr. 156.643.126
Grundpris		Kr. 15.468.092
Kommunal grund- Kapital	10 %	Kr. 15.664.312
Husleje/m ² /år inklusive forbrugsudgifter – foreløbigt		Kr. 1428

Projektet følger lokalplan 138.

Projektet beskriver nedrivningen af det nuværende plejecenter og etablering af et nyt plejecenter på samme grund bestående af 82 plejeboliger med tilknyttede servicearealer, birum og friarealer.

Plejecenteret opføres i én etape i to afsnit i henholdsvis 2 og 3 etager inklusive delvis kælder i henhold til udleverede projektforslagsmapper af 16. december 2014 hvoraf fremgår, at stuetagen og 1. salen indeholder hver to boliggrupper med henholdsvis 16

DAB
Finsensvej 33
2000 Frederiksberg
CVR nr.: 55775214
Telefon: 77 32 00 00
Internet: dab@dabbolig.dk
E-mail: dab@dabbolig.dk

Beboerservice:
man – ons 10 - 15
tors 10 - 18
fre 10 - 13

og 17 boliger, 2. sal indeholder 1 boliggruppe, eller samlet set 5 boliggrupper i alt hvoraf 64 boliger udføres som 1-rums boliger og 18 boliger som 2-rums.

Boliggruppernes fællesrum er placeret centralt i plejecenterets gange og fordelingsområder og indrettet med anretter-køkkener, spisepladser og opholdsarealer.

Fællesrummene på 1. og 2. sal har adgang til stor opholdsaltan, ligesom der i centeret typisk indrettes mindre opholdsområder for enden af gangforløb.

I henhold til planlægningsgrundlaget, forventes byggeriets fysiske opstart at finde sted ved påbegyndelsen af 1 byggeafsnit den 25. juni 2016, påbegyndelse af 2. byggeafsnit den 25. oktober 2017 med en forventet aflevering af det samlede byggeri den 25. februar 2019.

Med denne ansøgning vedlægges bygherrens forslag til tilføjelser og bemærkninger til AB 92 til kommunens godkendelse i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse om støtte til almene boliger mv. § 30 stk. 2

Idet vi håber, at nærværende materiale inklusive det i Bossinf indberettede skema A er tilfredsstillende for kommunens bedømmelse, skal vi venligst indstille ansøgningen til en velvillig behandling.

Med venlig hilsen
Anlægsgruppen

p. Steen Ejsing
Byggechef

Bent Bro
Chefarkitekt

Bilag:

Skema A

AB 92 med forslag til tilføjelser og fravigelser januar 2014

STØTTET BOLIGBYGGERI OKTOBER 2014

Opdateret: 05-10-2015

Udskrevet: 15-10-2015

ANSØGNINGSSKEMA / INDTASTNINGSBILAG A ☒ B ☐ C ☐

Beliggenhedskommune

Kommunesnummer - F1001 175	Kommunehavn - F1002 Rødovre	Modtagelsesdato
Kontaktperson		
Navn F1030 Flemming Poulsen		
Telefon F1031 36377070	E-mail-adresse F1032 fp@rk.dk	

Boligtype

10. Familieboliger F1010 ☐	30. Ungdomsboliger F1010 ☐	31. Renoverede ungdomsboliger F1010 ☐
35. Universitetsnære ungdomsboliger F1010 ☐	40. Ældreboliger F1010 ☒	46. Frielejeboliger med offentlig støtte F1010 ☐
50. Servicearealer F1010 ☐		

Bygherre og kredit (projktoplysninger, fortsættes på næste side)

Hovedprojektets BOSSID ved mertilsgn F1020		
Bygherre (kun ét kryds)		
Almen boligorganisation (1) F1100 ☐	Kommune (2) F1100 ☒	Region (3) F1100 ☐
Selvejende institution (4) F1100 ☐	Privat bygherre (10) F1100 ☐	Selvejende ungdomsboliginstitution (11) F1100 ☐
Selvejende almen ungdomsboliginstitution (12) F1100 ☐		
Projekt (kun ét kryds)		
Kommunalt projekt (1) F1105 ☒	Regionalt projekt (2) F1105 ☐	Statsligt projekt (3) F1105 ☐
Anvendelse af eksisterende afdelingsnummer		
Anvendelse af eksisterende afdelingsnummer F1040	Hovedprojektets BOSSID	Støtteart, tilsgnsdato, løbenummer
Boligorganisation og afdeling		
Boligorganisationsnr. i LBF F1150 0		
Boligorganisationens navn F1151		
Afdelings-edb-nummer i LBF F1180 0		
Boligorganisationens afdelingsnavn F1190 Plejehjemmet Ørbygård, boliger		
Boligorganisationens afdelingsnummer F1151		
Etaper		
Etapenummer F1170 1		
Etaper i alt F1180 1		
Første etapes ident (støtteart, tilsgnsdato og løbenummer) F1185		

Bygherre og kredit (projktoplysninger, fortsat fra forrige side)

Kreditinstitutter

Realkredit Danmark (01)

☐ F1250

BRFKredit (02)

☐ F1250

Nykredit (03)

☐ F1250

LR Realkredit (04)

☐ F1250

KommuneKredit (05)

☐ F1250

Andre kreditinstitutter

 F1251

 F1251

 F1251

Bygherre - navneoplysninger

Navn

F1110
RØDOVRE KOMMUNE

CVR-nummer

F1140
65307316

Adresse

F1111
Rødovre Parkvej 150

 F1112

Postnummer

F1120
2610

Postdistrikt

F1130
Rødovre

Telefonnummer

F1122
36377000

E-mail-adresse

F1143
rk@rk.dk

EAN-nummer

F1125

Forretningsfører i byggefasen - navneoplysninger

Forretningsførertype (kun ét kryds)

Almen boligorganisation (1)

☒ F1200

Anden forretningsfører (2)

☐ F1200

Navn

F1210
DAB

CVR-nummer

F1243
55775214

Adresse

F1215
Finsensvej 33

 F1216

Postnummer

F1230
2000

Postdistrikt

F1240
Frederiksberg

Telefonnummer

F1241
77320000

E-mail-adresse

F1244
bb@dabbolig.dk

Grundoplysninger

Oplysninger om udstykkede ejendomsnumre

Ejendomsnummer F2180

Projektets beliggenhed F2190

Matrikelbetegnelse F2100

Ejendomsnummer F2161

Projektets beliggenhed F2191

Matrikelbetegnelse F2101

Ejendomsnummer F2182

Projektets beliggenhed F2192

Matrikelbetegnelse F2102

Ejendomsnummer F2183

Projektets beliggenhed F2193

Matrikelbetegnelse F2103

Ejendomsnummer F2164

Projektets beliggenhed F2194

Matrikelbetegnelse F2104

Grunderhvervelse

Egen grund ☒ F2171

Areal af egen grund (i m²) F2176

Købt grund ☐ F2170

Areal af købt grund (i m²) F2175

Lejet grund ☐ F2172

Areal af lejet grund (i m²) F2177

Oplysninger om endelige ejendomsnumre

Ejendomsnummer F2180

Projektets beliggenhed F2190

Matrikelbetegnelse F2100

Ejendomsnummer F2161

Projektets beliggenhed F2191

Matrikelbetegnelse F2101

Ejendomsnummer F2182

Projektets beliggenhed F2192

Matrikelbetegnelse F2102

Ejendomsnummer F2183

Projektets beliggenhed F2193

Matrikelbetegnelse F2103

Ejendomsnummer F2164

Projektets beliggenhed F2194

Matrikelbetegnelse F2104

Grundsælger (hvis købt grund)

Kommune (1) F2181

Almen boligorganisation / almen afdeling (2) F2182

Byfornylsesselskab (3) F2183

Region (4) F2184

Anden grundsælger (5) F2185

Øvrige grundoplysninger

Planforhold OK ☒ F2200

Byggeriets datoer

Byggeperiode	Forventet	Faktisk
Påbegyndelsesdato	F2310	F2320
Afliveringsdato	F2350	F2360
Ibrugtagningsdato		F2370
Skæringsdato		F2380

Udbudsoplysninger og anvendelse af Informations- og KommunikationsTeknologi

Udbudsformer (maks. 3 krydser) – F2231 / F2232 / F2233	Hovedentreprise	Fagententreprise	Totalentreprise
Offentligt udbud	☐ (1)	☐ (4)	☐ (7)
Begrænset udbud	☐ (2)	☐ (5)	☐ (8)
Underhåndsudbud	☐ (3)	☐ (6)	☐ (9)

Diverse	F2260		Øvrige udbudsoplysninger udskrives separat.
	Ja	Nej	
Skema U modtaget (gælder tilsagn før 1-10-2010)	☐		
Er et eller flere udbud gennemført som samlet udbud? (gælder tilsagn fra 1-10-2010) (F2235)	☐	☐	
Vil nogen del af arbejdet blive udført i regning? (gælder tilsagn fra 1-10-2010) (F2250)	☐	☐	
Indgår der partnering i en eller flere entrepriser? (F2240)	☐	☐	
Er ABR og AB/ABT uden fravigelser lagt til grund for bygherrens aftaler om teknisk rådgivning og entrepriseaftaler? (gælder tilsagn fra 1-10-2010) (F2245)	☐	☐	

Er krav til anvendelse af IKT opfyldt (udfyldes også, hvor projektet ikke er omfattet)	Ja	Nej
§ 3 – IKT-koordinering (F2403)	☐	☐
§ 4 – Håndtering af digitale byggeobjekter (F2404)	☐	☐
§ 5 – Digital kommunikation og projektweb (F2405)	☐	☐
§ 7 – Anvendelse af digitale bygningsmodeller (F2407)	☐	☐
§ 8 – Digitalt udbud og tilbud (F2408)	☐	☐
§ 10 – Digital leverance ved byggeriets aflevering (F2410)	☐	☐
§ 11 – Digital mangelinformation (F2411)	☐	☐
Er der afholdt projektkonkurrence (§ 6)? (F2406)	☐	☐
Er der sket udbud med mængder (§ 9)? (F2409)	☐	☐

Byggeriets omfang og art – Boligtype 40: Ældreboliger

Boligoplysninger, antal

Nybyggeri

Antal boliger

F3011 82

Fortætning (på- og tilbygning)

F3012 0

(Evt. køb +) ombygning af eksisterende ejendomme (ekskl. plejehjem, beskyttede boliger og støttet beboelse)

F3014 0

Ombygning af støttet beboelse

F3015 0

(Evt. køb +) ombygning af plejehjem / beskyttede boliger)

F3016 0

I alt

F3040 82

Heraf:

- § 110-boliger (boliger uden eget køkken)

F3043 0

- Boenheder i individuelle bofællesskaber

F3046 0

- Boenheder i kollektive bofællesskaber

F3048 0

- Plejeboliger (udfyldes under tilknyttede servicearealer)

F30840 82

- § 144-boliger (forsøg)

F1255 0

Boligstørrelser

Antal rum pr. bolig / boenhed

Antal boliger / boenheder

Areal (m²)

1

F3011 64

F3021 4168

2

F3012 18

F3022 1180

3

F3013 0

F3023 0

4+

F3014 0

F3024 0

I alt

F3040 82

F3131 5348

Heraf:

- Fælles boligareal

F3134 493

- Areal af boliger på lejet grund

F3135 0

- Areal som opfylder kravene til lavenergiklasse 2 (gælder ikke tilsagn fra 1-1-2011)

F3136 0

Arealer (i m²)

Bruttoetageareal

F3131 5348

Boliggenomsnit

F3130 65

Fælleslokaler

F3191 0

Bindende maksimumsbeløb

Bindende maksimumsbeløb (kr./m²)

F1300 27.830

Energitillæg til maksimumsbeløb (kr./m²)

F1302 1.130

Beregnet bindende maksimumsbeløb inkl. energitillæg (i mio. kr. med tre decimaler)

F1304 154,878

Anskaffelsessum underlagt maksimumsbeløb

F1305 154,878

Anskaffelsessum ikke underlagt maksimumsbeløb

F1307 1,765

Antal bofællesskaber

Antal

Individuelle bofællesskaber

F35C10 0

Kollektive bofællesskaber

F35D10 0

Diverse

Antal nedlagte plejehjemspladser

F3045 0

Antal nedlagte beskyttede boliger

F3046 0

Antal elevatorer

F3022 0

Byggeri (kun ét kryds)

Tæt/lavt (1)

F1106

Etage (2)

☒ F4106

Blandet (3)

F1105

Felterne i denne ramme skal alene udfyldes, hvis der både opføres tæt/lav- og etageboliger

Antal m² som opfylder kravene til lavenergiklasse 2

Antal boliger

Tæt/lav

F3041 0

F3031 0

Etage

F3042 0

F3032 0

Boligerne opfylder mindst kravene til lavenergibygninger klasse 2015 (tidligere lavenergiklasse 1)

☒ F3030

Boligerne opfylder mindst kravene til lavenergibygninger klasse 2020 (gældende tilsagn fra 1-7-2011)

F3030

Førsynsrapport

F3171

Tilknyttede servicearealer

Tilknyttet serviceareal-projekt (BOSSID)

F1040 175 5000.0000 01-01-2015 34 10 0

Ejendomsnummer (endeligt)

F3151 0

Ejendomsnummer (udstykket)

F3150 151

Grundudgifter

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Grundkøbesum	K900 15,468	K900	K900	G900 2.892
Ekstraordinære udgifter til fundering og forurening	K901 0,883	K901	K901	G901 165
Tilslutningsafgifter	K902 0,824	K902	K902	G902 154
– Grundkøbslån (gælder kun familie-, ungdoms- og ældreboliger i Københavns, Aarhus, Odense, Frederiksberg og Aalborg kommuner)	K905 0,000	K905	K905	G905 0
Grundudgifter i alt (I)	K903 17,175	K903	K903	G903 3.211

Entrepriseudgifter

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Entrepresesum	K920 102,217	K920	K920	G920 19.113
Bygherreleverancer	K927 0,000	K927	K927	G927 0
Afsat til udtørring	K922 0,000	K922	K922	G922 0
Afsat til ekstraordinære vinterforanstaltninger	K923 2,824	K923	K923	G923 528
Afsat til indeksering af entrepresesum udover fastprisperioden	K924 1,765	K924	K924	G924 330
Afsat til mindre reguleringer og uforudsigelige udgifter	K925 7,398	K925	K925	G925 1.383
Entrepriseudgifter i alt (II)	K926 114,204	K926	K926	G926 21.355

Omkostninger

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Al teknisk rådgivning	K941 11,079	K941	K941	G941 2.072
Byggesagshonorar	K942 0,000	K942	K942	G942 0
Bestyrelsesudgifter	K943 0,000	K943	K943	G943 0
Udlejningsudgifter	K944 0,054	K944	K944	G944 10
Udgifter til byggeadministration	K945 3,133	K945	K945	G945 586
Stiftelsesprovision	K947 0,000	K947	K947	G947 0
Byggelånsrenter	K948 8,354	K948	K948	G948 1.562
Ejendomsskatter og liggeomkostninger	K949 0,000	K949	K949	G949 0
Øvrige finansielle udgifter	K946 0,128	K946	K946	G946 24
Omkostninger i alt (III)	K940 22,748	K940	K940	G940 4.254

Gebyrer til offentlige myndigheder

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Bidrag til Byggeskadebønden	K961 1,564	K961	K961	G961 292
Vurdering af bebyggelsen	K966_a 0,000	K966_b	K966_c	G966 0
Statens promillegebyr	K982 0,311	K982	K982	G982 58
Støttesagsgebyr til kommunen	K983 0,387	K983	K983	G983 72
5-års eftersyn (gælder kun renoverede ungdomsboliger med tilsagn før 1-1-2011)	K985	K985	K985	G985
Byggetilladelse og andre gebyrer	K964 0,254	K964	K964	G964 47
Gebyrer i alt (IV)	K980 2,516	K980	K980	G980 470

Driftsresultat i byggeperioden

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Lejeindtægter i byggeperioden	K970 0,000	K970	K970	G970 0
Driftsudgifter i byggeperioden	K975 0,000	K975	K975	G975 0
Driftsresultat i byggeperioden (V)	K987 0,000	K987	K987	G987 0

Tilskud

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Tilskud	K985 0,000	K985	K985	G985 0

Anskaffelsessum

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Samlet anskaffelsessum ekskl. tilskud	K990 156,643	K990	K990	G990 29.290

Finansiering af anskaffelsessum

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Støttede lån	F7300 137,846	F7300	F7300	G7300 25,775
Kommunalt/regionalt grundkapitallån	F7309 15,664	F7309	F7309	G7309 2,929
Beboerindskud	K409 3,133	K409	K409	G409 586
Anskaffelsessum i alt (finansieringsberettiget anskaffelsessum)	F7300 156,643	F7300	F7300	G7300 29,290

Kapitaludgifter

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Nettokapitaludgifter (beboerbetalning) ekskl. bidrag til kreditinstitut	K105_B 4,386	K105_B	K105_B	G105_B 820
Bidrag til kreditinstitutter	K101_4 0,372	K101_4	K101_4	G101_4 70
Kapitaludgifter i alt	K105_B 4,758	K105_B	K105_B	G105_B 890

Driftsudgifter

	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Offentlige og andre faste udgifter				
Ejendomsskatter	K106 0,134	K106	K106	G106 25
Vandafgift (hvis vand afregnes kollektivt)	K107 0,159	K107	K107	G107 30
Renovation	K109 0,025	K109	K109	G109 5
Forsikring	K110 0,147	K110	K110	G110 27
Vand, varme og el i fællesarealer	K111 0,253	K111	K111	G111 47
Administrationsbidrag	K112_1 0,189	K112_1	K112_1	G112_1 35
Dispositionsfond	K112_2 0,000	K112_2	K112_2	G112_2 0
Variable udgifter				
Renholdelse	K114 0,588	K114	K114	G114 110
Almindeligt vedligehold	K115 0,094	K115	K115	G115 18
Diverse udgifter	K119 0,006	K119	K119	G119 1
Uforudsete udgiftsstigninger	K137 0,006	K137	K137	G137 1
Henlæggelser				
Planlagt periodisk vedligehold og fornyelse	K120 0,470	K120	K120	G120 88
Istandsættelse ved fraflytning	K121 0,045	K121	K121	G121 8
Tab ved lejeledighed og fraflytning	K123 0,011	K123	K123	G123 2
Indtægter				
Diverse driftsindtægter	K203 0,000	K203	K203	G203 0
Driftsudgifter i alt	K139 2,127	K139	K139	G139 398

Forbrugsudgifter	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Varme	F7760 0,352	F7760	F7760	G7760 66
Vand	F7762 0,055	F7762	F7762	G7762 10
El	F7761 0,216	F7761	F7761	G7761 40
Gas	F7763 0,000	F7763	F7763	G7763 0
Øvrige forbrugsudgifter	F7764 0,000	F7764	F7764	G7764 0
Forbrugsudgifter i alt	F7760 0,623	F7760	F7760	G7760 116

Samlede boligudgifter	Skema A	Skema B	Skema C	Kr./m ²
Kapitaludgifter i alt	K105_9 4,758	K105_9	K105_9	G105_9 890
Driftsudgifter i alt	K130 2,127	K130	K130	G130 398
Forbrugsafgifter i alt	F7760 0,623	F7760	F7760	G7760 116
IT, fællesantenne og øvrige udgifter	F7770 0,127	F7770	F7770	G7770 24
Samlede boligudgifter i alt	F7760 7,635	F7760	F7760	G7760 1.428
Samlede boligudgifter ekskl. forbrugsudgifter og IT, fællesantenne og øvrige udgifter	F7760 6,885	F7760	F7760	G7760 1.287

Totaløkonomi

Totaløkonomi

	Vinduer	Tag	Facader
Anlægsinvestering (i hele kroner)	F4200 0	F 4201 0	F4202 0
Årsomkostninger (i hele kroner)	F4210 0	F4211 0	F4212 0
Er der foretaget korrektion af:			
- Levetid/driftsinterval (kryds af hvis ja)	F4220 ☐	F4221 ☐	F4222 ☐
- Vedligeholdelsesomkostninger (kryds af hvis ja)	F4230 ☐	F4231 ☐	F4232 ☐
Mest totaløkonomisk fordelagtige løsning er valgt (kryds af hvis ja)	F4240 ☐	F4241 ☐	F4242 ☐

Anskaffelsessum

Fordeling af anskaffelsessum

	Familieboliger	Ungdomsboliger / universitetsnære	Ældreboliger	Ældreboliger u/serviceareal	Friplejeboliger m/offentlig støtte	I alt
Anskaffelsessum ekskl. gebyrer (I+II+III)	F7001	F7001	F7001 154,127		F7001	F7000 154,127
+ Gebyrer i alt (IV)	P5338	P5338	P5338 2,516		P5338	P5335 2,516
- Afsatte beløb	F7251	F7251	F7251 0,000		F7251	F7250 0,000
+ Forbrug af afsatte beløb	F7261	F7261	F7261 0,000		F7261	F7260 0,000
Samlet godkendt anskaffelsessum	F7101	F7101	F7101 156,643		F7101	F7100 156,643
Heraf indeksering af entrepriessum udover fastprisperioden	F1366	F1366	F1366 0,000		F1366	F8370 1,765
- Driftsresultat i byggeperioden (V)	F7231	F7231	F7231 0,000		F7231	F7230 0,000
Ved friplejeboliger med tilsagn fra 1-7-2009:						
- Overskridelse af bindende maksimum (finansieres af bygherre)					F7232	
Finansieringsberettiget anskaffelsessum	F7258	F7258	F7258 156,643	F7591 0,000	F7258	F7255 156,643
Maksimal realkreditbelåning	F7258	F7258	F7258 137,846	F7259 0,000	F7258	F7257 137,846
- Udgifter til garager / carporte	F7141	F7141	F7141 0,000	F7681 0,000	F7141	F7140 0,000
- Totaløkonomiske merinvesteringer	F7151	F7151	F7151 0,000	F7152 0,000	F7151	F7150 0,000
Støtteberettiget anskaffelses- sum (ekskl. totaløkonomiske merinvesteringer)	F7241	F7241	F7241 156,643	F7244 0,000	F7241	F7240 156,643
Maksimal realkreditbelåning (ekskl. totaløkonomiske merinvesteringer)	F7243	F7243	F7243 137,846	F7254 0,000	F7243	F7242 137,846
Maksimal realkreditbelåning for totaløkonomiske merinvesteringer	F7181	F7181	F7181 0,000	F7182 0,000	F7181	F7180 0,000
Friplejeboliger, bygherrefinansiering					F7320	

Godkendelsesdatoer og oplysninger om bortfald

Godkendelse af skema A

Dato for kommunalbestyrelsens tilsagn

F7912

Ved friplejeboliger med offentlig støtte: Dato for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters tilsagn

Godkendt ændringer

F7901

Ved friplejeboliger med offentlig støtte: Dato for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters godkendelse af ændring på skema A

F7905

Frist for modtagelse af skema B

F7918

Bygherre klar til indberetning af skema B

F7913

Godkendelse af skema B

Dato for kommunalbestyrelsens godkendelse

F7915

Godkendt ændringer

F7902

Ved friplejeboliger med offentlig støtte: Dato for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters godkendelse af ændring på skema B (status 40)

F7908

Ved friplejeboliger med offentlig støtte: Dato for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters godkendelse af ændring på skema B (status 60-X)

F7906

Frist for modtagelse af skema C

F7919

Fristforlængelse af skema C

F7916

Bygherre klar til indberetning af skema C

F7917

Godkendelse af skema C

Revisor - dato for underskrift

F7922

Dato for kommunalbestyrelsens godkendelse

F7923

Godkendt ændringer

F7903

Dato for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters godkendelse af ændring på skema C

F7907

Frist for berigtigelse af afsatte beløb

F7924

Fristforlængelse til

F7905

Dato for berigtigelse af afsatte beløb

F7926

Dato vedrørende udnyttelse af tagetage

Dato for kommunens godkendelse af udnyttelse af tagetage

F7960

Datoer vedrørende forsøg

Dato for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters godkendelse / tilsagn

F1302

Frist for kommunalbestyrelsens tilsagn

F1303

Bortfald

Dato for bortfald

F7954

Årsager til bortfald (udfyld ét af felterne)

Ændring i byggesagen, nyt tilsagn gives snarest

F1401

Fristen for indsendelse af skema B er overskredet

F1401

Anden årsag

F1402

DAB Standard
AB 92
med
tilføjelser / fravigelser

Udfærdiget af Boligministeriet den 10. december 1992

"Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed" er udfærdiget efter indstilling af et udvalg, nedsat af Boligministeriet, med repræsentation for:

Boligselskabernes Landsforening

Byggefagenes Kooperative Landssammenslutning

Byggesocietetet

Dansk Industri (tidligere Industrirådet) og Det Danske Handelskammer

Entreprenørforeningen

Håndværksrådet

Praktiserende Arkitekters Råd og Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening, (Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune)

By- og Boligministeriet

Samordningsudvalget vedr. Den statslige ejendomsforvaltning (sef) (tidligere koordinationsudvalget vedr. Statsbyggeri (kvs))

Trafikministeriet

Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed

Venstre spalte er AB 92 udarbejdet af Boligministeriet, højre spalte er DAB's tilføjelser og fravigelser.

INDHOLDSFORTEGNELSE

<u>AB 92</u>	5
A. Aftalegrundlaget	5
§ 1. Almindelige bestemmelser:	5
§ 2. Bygherrens udbud:	5
§ 3. Entreprenørens tilbud	6
§ 4. Entrepriseaftalen:	7
§ 5. Overdragelse af rettigheder og forpligtelser m.v.:	7
B. Sikkerhedsstillelse og forsikring	9
§ 6. Entreprenørens sikkerhedsstillelse:	9
§ 7. Bygherrens sikkerhedsstillelse:	11
§ 7 – Udgår:	11
§ 8. Forsikring:	11
C. Entreprenørens udførelse	12
§ 9. Arbejdsplan og afsætning:	12
§ 10. Entreprenørens ydelse:	13
§ 11. Projektgennemgang, dokumentation og prøver:	13
§ 12. Arbejdets forringelse m.v.:	14
Vedligeholdelse:	14
§ 13. Forhold til myndigheder:	15
§ 14. Ændringer i arbejdet:	15
§ 15. Uklarheder, hindringer eller lignende forhold:	16
§ 16. Fortidsminder:	17
§ 17. Bygherrens tilsyn:	17
§ 18. Entreprenørens arbejdsledelse:	18
§ 19. Byggemøder:	18
§ 20. Samvirke med andre entreprenører:	18
§ 21. Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren. Parternes ophold i udlandet:	19
D. Bygherrens betalings-	19
forpligtelse	19
§ 22. Betaling:	19
§ 23. Entreprenørens ret til at standse arbejdet:	21
E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse	22
§ 24. Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse:	22
Stk. 1. Entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af: 22	
§ 25. Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse:	23
§ 26. Bygherrens ret til tidsfristforlængelse:	24
§ 27. Bygherrens hæftelse ved forsinkelse:	25
E. Arbejdets aflevering	26
§ 28. Afleveringsforretningen:	26
§ 29. Afleveringsprotokol:	26
G. Mangler ved arbejdet:	27
§ 30. Mangelsbegrebet:	27
§ 31. Mangler påvist ved afleveringen:	28
§ 32. Mangler påvist efter afleveringen:	28

<u>§ 33. Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt m.v.:</u>	29
<u>§ 34. Bygherrens ret til afslag i enterprisesummen:</u>	29
<u>§ 35. Entreprenørens ansvar for følgeskader:</u>	30
<u>§ 36. Mangelansvarets ophør:</u>	30
<u>§ 37. 1-års eftersyn:</u>	31
<u>§ 38. 5-års eftersyn:</u>	31
<u>§ 39. Fælles regler for eftersyn:</u>	31
I. Særligt om ophævelse	32
<u>§ 40. Bygherrens hæveret:</u>	32
<u>§ 41. Entreprenørens hæveret:</u>	33
<u>§ 42. Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.:</u>	33
<u>§ 43. En parts død:</u>	34
<u>§ 44. Fælles regler om ophævelse:</u>	34
J. Tvister	35
<u>§ 45, § 46 og § 47 – Tilføjelse:</u>	35
<u>§ 45. Syn og skøn:</u>	35
<u>§ 46. Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.:</u>	37
<u>§ 47. Voldgift:</u>	38

A. Aftalegrundlaget

§ 1. Almindelige bestemmelser:

Stk. 1. Almindelige betingelser finder anvendelse på aftaler om arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Ved leverancer skal "bygherren" forstås som køberen og "entreprenøren" som sælgeren. Ved underentrepriseforhold skal "bygherren" forstås som hovedentreprenøren og "entreprenøren" som underentreprenøren.

Stk. 3. Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives, på hvilke punkter fravigelse skal ske.

Stk. 4. Medmindre andet er angivet, indbefatter beløbsangivelser ikke merværdiafgift (moms).

Stk. 5. Hvis ikke andet er bestemt, forstås ved arbejdsdage alle mandage til og med fredage, der ikke er helligdage.

Stk. 6. Alle dokumenter affattes på dansk, og alle betegnelser med hensyn til mønt, mål og vægt er danske. Forhandlinger, herunder på byggemøder, skal foregå på dansk. Hvis der tillige udfærdiges dokumenter på et andet sprog, og der er uoverensstemmelse i forhold til den danske tekst, gælder den danske tekst.

Stk. 7. Retsforholdet skal i det hele behandles efter dansk rets regler.

§ 1, stk. 1 – Tilføjelse

Intet bilag har forrang for disse betingelser, med mindre andet klart fremgår af entreprisekontrakten

§ 2. Bygherrens udbud:

Stk. 1. Ved udbud forstås bygherrens opfordring til at fremkomme med tilbud.

Stk. 2. Der bydes på grundlag af de oplysninger, som indeholdes i udbudsmaterialet. Dette materiale skal være entydigt og således udformet, at der er klarhed over ydelsernes omfang og indhold.

Stk. 3. Udbudsmaterialet skal indeholde en tidsplan.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om eventuelle fortidsminder på ejendommen, jf. § 16.

Stk. 5. Det skal i forbindelse med udbuddet oplyses, hvorvidt der ønskes sikkerhedsstillelse for tilbagelevering af udbudsmaterialet. Ved tilbagelevering af udbudsmaterialet i hel og ubeskadiget stand inden udløbet af en rimelig frist skal sikkerhedsstillelsen straks frigives, uanset om den pågældende har afgivet tilbud.

Stk. 6. Bygherren kan med henblik på en vurdering af de indkomne tilbud i udbudsmaterialet stille krav om tilbuddets form og kan herunder forlange, at tilbud udfærdiges med rimelig specifikation af tilbudssummen på dertil leverede tilbudslistes.

Stk. 7. Skal tilbuddet eller dele heraf afgives som enhedspriser, skal bygherren angive, hvilken vægt der ved vurderingen af tilbuddets samlede størrelse vil blive tillagt de enkelte enhedspriser.

§ 3. Entreprenørens tilbud

Stk. 1. Når flere i forening giver tilbud, er dette bindende én for alle og alle for én.

Stk. 2. Hvis et arbejde er udbudt således, at der foruden en pris på arbejdet som helhed skal angives priser på dele af arbejdet, kan priserne på de enkelte dele kun betragtes som selvstændigt tilbud, hvis dette udtrykkeligt er foreskrevet i udbudsmaterialet eller tilkendegivet ved tilbuddet.

§2. stk. 2 - Tilføjelse:

Dersom noget i udbudsmaterialet er uklart for de tilbudsgivende, må disse inden spørgefristens udløb indhente nærmere oplysninger herom hos bygherren.

Enhver tilbudsgiver er inden tilbuddets afgivelse forpligtet til at gøre sig bekendt med ejendommens beskaffenhed og til at kontrollere, om mængder angivet i udbudsmaterialet er tilstrækkelige til at udføre arbejdet.

§ 2. stk. 5 – Tilføjelse:

Udbudsmaterialet er bygherrens ejendom og må alene benyttes til udregning af tilbud. Udbudsmaterialet skal på bygherrens forlangende returneres til bygherren senest 14 dage herefter.

Stk. 3. Hvis tilbud foruden en samlet sum skal indeholde enhedspriser, er begge dele bindende for tilbudsgiveren. Enhedspriser kommer til anvendelse ved betalingsregulering på grund af større eller mindre ydelser, end bygherren har angivet i udbudsmaterialet. Ved bedømmelsen af tilbuds indbyrdes rækkefølge gælder alene det samlede tilbud.

Stk. 4. Tilbuddet omfatter kun ydelser, der er angivet som hørende til entreprisen på tegninger, der er udleveret entreprenøren som grundlag for tilbudsafgivelsen, eller som er nævnt i de afsnit af arbejdsbeskrivelsen, der gælder for den pågældende entreprise.

Stk. 5. Vedståelsesfristen for licitationstilbud er 20 arbejdsdage fra licitationsdagen. Vedståelsesfristen for andre skriftlige tilbud er 20 arbejdsdage fra tilbuddets datering

Stk. 6. Den, hvis tilbud ikke antages, kan forlange sit tilbud samt sine tegninger, beregninger og beskrivelser tilbageleveret.

Stk. 7. Bygherren skal snarest muligt underrette tilbudsgivere, hvis tilbud ikke antages.

§ 4. Entrepriseforfølgelsen:

Stk. 1. Aftale om udførelse af en entreprise eller om en leverance træffes ved skriftlig accept af det afgivne tilbud eller ved et særligt dokument. Der skal henvises til de dokumenter, som har dannet grundlag for aftalen.

Stk. 2. Eventuel stempelpligt påhviler bygherren.

§ 5. Overdragelse af rettigheder og forpligtelser m.v.:

Stk. 1. Parterne kan overdrage deres rettigheder i henhold til aftalen.

§3, stk. 5 – Fravigelse:

Vedståelsesfristen er 40 arbejdsdage, med mindre andet udtrykkeligt fremgår af udbudsbrevet. Herudover har de 2 lavestbydende en yderligere forlænget vedståelsesfrist på 3 måneder.

§ 4, stk. 1 – Tilføjelse:

Aftale om arbejdets udførelse bekræftes ved udfærdigelse af en entreprisekontrakt. Bygherrens standardkontrakt er vedlagt som BILAG A. Øvrige bilag er beskrevet i entreprisekontrakten.

§5, stk. 1 - Fravigelse:

Entreprenøren må kun give samlet transport for hele (rest-) enterprisesummen og da kun til et anerkendt pengeinstitut. Entreprenøren må der-

udover ikke overdrage rettighed(er) i henhold til entrepriseaftalen.

Stk. 2. Overdrager entreprenøren uforfaldne krav i henhold til aftalen, går transporter, der står i forbindelse med arbejdets udførelse, forud for andre transporter.

Stk. 3. Uden den anden parts samtykke, kan parterne ikke overføre deres forpligtelser til andre.

Stk. 4. Entreprenøren kan overlade arbejdets udførelse til andre i det omfang, det er sædvanligt eller naturligt, at arbejdet udføres i underentreprise.

§ 5, stk. 4 – Tilføjelse:

Med henvisning til bestemmelserne i ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter ønsker bygherren, at hovedentreprenøren og dennes eventuelle underentreprenører tilsikrer medarbejderne løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og øvrige arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end de, der i henhold til en gældende kollektiv overenskomst, voldgiftskendelse, nationale love eller administrative forskrifter gælder for arbejde af samme art indenfor vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

Hovedentreprenøren forpligter sig til at sikre, at medarbejdere beskæftiget i Danmark med opgavens udførelse, har løn- og ansættelsesvilkår som nævnt ovenfor, og til at orientere de ansatte om gældende arbejdsvilkår. Forpligtelsen omfatter tillige medarbejdere beskæftiget hos eventuelle underentreprenører. Der skal som reference anvendes kollektiv overenskomst, der er repræsentativ for, hvad der i øvrigt gælder i Danmark i den pågældende sektor.

Bygherren kan til enhver tid udbede sig dokumentation for, at løn- og arbejdsvilkår for medarbejderne lever op til denne forpligtelse. Hovedentreprenøren skal, efter skriftligt påkrav, fremskaffe relevant dokumentation for såvel egne som underentreprenørers medarbejdere på opgaven. Dokumentation skal være bygherren i hænde senest 5 arbejdsdage efter påkravets modtagelse.

Relevant dokumentation er E-indkomstkвитtering, lønsedler, lønregnskab, opholdstilladelser, ansættelseskontrakter eller ansættelsesbeviser med påtegning fra autoriseret revisor. Hovedentreprenøren skal endvidere på bygherrens opfordring dokumentere, at denne og dennes eventuelle underentreprenører er registreret

i relevante registre som f.eks. Registret for

Udenlandske Tjenesteydere (RUT) og E-indkomst registret.

Bygherren er berettiget til at bede den enkelte medarbejder om at fremvise dokumentation for ansættelse og ansættelsesforhold. Hovedentreprenøren og dennes underentreprenører skal sikre, at medarbejderne har korrekt ansættelsesbevis, og at medarbejderne er forpligtet til at fremvise denne dokumentation ved bygherrens forespørgsel.

Dokumentationen kan efter omstændighederne give anledning til, at bygherren videregiver dokumentationen til andre myndigheder, f.eks. skattemyndigheder, Arbejdstilsynet og/eller politi.

Overholder hovedentreprenøren ikke disse forpligtelser, og medfører dette berettigede krav fra medarbejdere hos hovedentreprenøren og/eller dennes underentreprenører, kan bygherren tilbageholde vederlag til hovedentreprenøren med henblik på at tilgodese sådanne krav. – Da overtrædelse af arbejdsklausulen udgør en væsentlig misligholdelse af aftaleforholdet, kan bygherren endvidere skriftligt ophæve hovedentreprisekontrakten med øjeblikkelig virkning og kræve erstatning for eventuelle tab som følge af ophævelse af kontrakten.

Stk. 5. Hvis det må anses for godtgjort, at et krav vedrørende mangler ikke eller kun med stor vanskelighed kan gennemføres mod entreprenøren, er bygherren berettiget til at gøre krav gældende direkte mod entreprenørens underentreprenør og leverandør, jf. § 10, stk. 4.

§5, stk. 5 - Tilføjelse:

Entreprenøren skal dokumentere, at der i forhold til de underentreprenører og leverandører, som entreprenøren anvender i forbindelse med arbejdets udførelse, indgås aftaler efter AB 92 uden indskrænkning af § 5, stk. 5, § 10, stk. 4 og § 30, stk. 1.

Dokumentationen kan være en af entreprenøren og pågældende tredje part underskrevet erklæring om anvendelse af AB 92 uden indskrænkning af § 5, stk. 5, § 10, stk. 4 og § 30, stk. 1.

B. Sikkerhedsstillelse og forsikring

§ 6. Entreprenørens sikkerhedsstillelse:

Stk. 1. Medmindre andet fremgår af udbudsmaterialet, skal entreprenøren senest 8 arbejdsdage

DAB

§ 6, stk. 1 - Tilføjelse:

Sikkerhedsstillelse skal være i overensstem-

efter entrepriseaftalens indgåelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser over for bygherren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank eller sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden betryggende måde.

Stk. 2. Indtil aflevering har fundet sted, skal den stillede sikkerhed svare til 15 % af entreprisensummen. Herefter skal sikkerheden svare til 10% af entreprisensummen.

Stk. 3. For leverancer, som præsteres fuldt færdige i rater, skal sikkerheden svare til 10% af købesummen.

Stk. 4. Sikkerheden nedskrives, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, til 2% af entreprisensummen 1 år efter afleveringstidspunktet, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald nedskrives sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 5. Sikkerheden ophører 5 år efter afleveringstidspunktet, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald ophører sikkerheden, når manglerne er afhjulpet

Stk. 6. Forholdsmæssig frigivelse af sikkerheden skal ske ved afsnitsvis aflevering, jvf. § 28, stk. 4, sidste punktum.

Stk. 7. Hvis bygherren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til entreprenøren og garanten med nøje angivelse af arten og omfanget af den påståede misligholdelse samt størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om bygherrens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 8. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle krav, som bygherren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder og tilbagebetaling af

melse med fremsendte garantikoncept.

§ 6, stk. 2 – Præcisering::

Garantien beregnes af entreprisensummen inklusive moms.

§ 6, stk. 6 – Udgår.

§ 6, stk. 8 – Tilføjelse:

Når ekstraarbejder udgør 10 % eller derover af den samlede entreprisensum, kan bygherren kræve sikkerheden forøget tilsvarende.

for meget udbetalt entreprisum.

§ 7. Bygherrens sikkerhedsstillelse:

§7 – Udgår.

Stk. 1. Hvis entreprenøren kræver det, skal bygherren ved private arbejder senest 8 arbejdsdage efter kravets fremsættelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine betalingsforpligtelser over for entreprenøren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden betryggende måde.

Stk. 2. Sikkerheden skal svare til 3 måneders gennemsnitsbetaling - dog mindst 10% af entreprisummen - udregnet således, at entreprisummen fordeles ligeligt på det antal måneder, som i aftalen er fastsat for arbejdets udførelse. Entreprenøren kan ved udvidelse af aftalen med ekstraarbejde i henhold til §14 kræve sikkerheden forøget, hvis vederlaget for samtlige ekstraarbejder – bortset fra de allerede betalte - overstiger det halve af 1 måneds gennemsnitsbetaling ifølge den oprindelige aftale.

Stk. 3. Hvis entreprenøren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til bygherren og garanten med angivelse af størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til entreprenøren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre bygherren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om entreprenørens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 4. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle de krav, som entreprenøren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder.

§ 8. Forsikring:

Stk. 1. Bygherren tegner og betaler sædvanlig brand- og stormskadeforsikring fra arbejdets påbegyndelse, indtil mangler, der er påvist ved afleveringen, er afhjulpet. På entreprenørens anmodning skal denne og eventuelle underentreprenører medtages som sikrede på forsik-

§8. stk. 1 - Tilføjelse:

Entreprenøren medtages som sikret. Bygherren betaler præmien. Selvrisiko og skader som afvises af bygherrens forsikringsselskab, henhører under entreprenørens ansvar.

ringspolicen. Forsikringen skal omfatte samtlige entreprenørers arbejde på den bygning eller det anlæg, entrepriseaftalen vedrører. Ved om- eller tilbygning skal forsikringen dække skade på arbejdet samt på den bygning eller det anlæg, der er genstand for om- eller tilbygning.

Stk. 2. Offentlige bygherrer kan kræve sig stillet som selvforsikrer.

Stk. 3. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have sædvanlig ansvarsforsikring for skader, for hvilke der er ansvar efter dansk rets almindelige regler. Entreprenøren skal på anmodning dokumentere, at forsikringen er i kraft.

§8. stk. 3 - Tilføjelse:

Entreprenøren skal ved fremsendelse af underskrevet entreprisekontrakt dokumentere at forsikringen er i kraft. Endvidere forpligtes entreprenøren til at meddele bygherren, hvis der sker ændringer i forsikringsforholdet.

Indeholder entreprisen jordarbejder, er entreprenøren forpligtet til at tegne særlig graveskade-forsikring og dokumentere overfor bygherren, at denne er i kraft. Eventuelle ændringer i forsikringsforholdet skal meddeles til bygherren.

C. Entreprensisens udførelse

§ 9. Arbejdsplan og afsætning:

Stk. 1. Entreprenøren skal snarest muligt i samarbejde med bygherren udarbejde en arbejdsplan.

§9. stk. 1 - Tilføjelse:

Arbejdsplanen skal foreligge senest ved byggestart og skal angive kritiske (hoved-) aktiviteter.

I overensstemmelse med udbudsmaterialets betingelser gennemfører entreprenøren logistikplanlægning- og styring på baggrund af detaljeret logistikplan på niveau 2, som skal foreligge senest ved byggestart.

Stk. 2. Bygherren lader foretage afsætninger af de bestemmende hovedlinier og højder (koter), medens al øvrig afsætning foretages af entreprenøren.

§ 10. Entreprenørens ydelse:

Stk. 1. Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15. Materialer skal - for så vidt disses beskaffenhed ikke er anført -være af sædvanlig god kvalitet.

Stk. 2. Entreprenøren skal levere alle materialer og præstere alle fornødne bydelser til arbejdets færdiggørelse.

Stk. 3. Materialer og andre leverancer, som er bestemt til indføjelse i arbejdet, skal leveres af entreprenøren uden ejendomsforbehold. Når de pågældende genstande er leveret på byggepladsen, tilhører de bygherren.

Stk. 4. Materialer og andre leverancer til arbejdet skal være leveret med 5 års leverandøransvar for mangler ved leverancen, jvf. dog § 36, stk. 3, nr. 2. Ansvarsperioden regnes fra afleveringen af arbejdet og begrænses således, at leverandørens ansvar ophører senest 6 år efter levering til lager eller videresalg. Leverandøren skal endvidere have anerkendt, dels at mangelskrav under de i § 5, stk. 5, nævnte omstændigheder skal kunne gøres gældende direkte mod leverandøren, dels at tvister vedrørende mangler ved en leverance kan behandles ved Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 5. Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i stk. 4, hvis dette vil medføre betydelig merudgift for ham eller væsentlig forsinkelse af arbejdet, eller det ved mindre omfattende leverancer vil være besværligt at kontrollere overholdelsen af bestemmelsen. Bygherren skal ved væsentlig leverance have meddelelse om undladelsen.

§ 11. Projektgennemgang, dokumentation og prøver:

Stk. 1. Bygherren kan i udbudsmaterialet bestemme, at entreprenøren skal deltage i projektgennemgang. Der kan endvidere fastsættes

DAB

§10. stk. 4 - Tilføjelse:

Entreprenøren skal dokumentere, at der i forhold til de underentreprenører og storleverandører, entreprenøren anvender i forbindelse med arbejdets udførelse, indgås aftaler efter AB 92 uden indskrænkning af § 5, stk. 5, § 10, stk. 4 og § 30, stk. 1.

Dokumentationen kan være en af entreprenøren og pågældende tredjepart underskrevet erklæring om anvendelse af AB 92 uden indskrænkning af § 5, stk. 5, § 10, stk. 4 og § 30, stk. 1.

§10. stk. 5 – Udgår:

§11. stk. 1 – Tilføjelse:

Det bestemmes, at entreprenøren skal deltage i projektgennemgang således, at eventuelle fejl

bestemmelser om arten og omfanget af prøver og om den dokumentation for arbejdets udførelse, for udførte anlæg, for anvendte materialers oprindelse og egenskaber og for udførte prøver, som entreprenøren skal afgive. Bestemmelse herom kan indgå i en udbudskontrolplan. Deltagelse i projektgennemgangen samt tilvejebringelse af dokumentationen og prøverne er et led i entreprenørens ydelse.

Stk. 2. Bygherren kan under arbejdets udførelse og ved afleveringen forlange yderligere prøver. Også i sådanne tilfælde skal entreprenøren stille fornødent mandskab til disposition ved prøvernes udtagning og undersøgelse. Hvis de yderligere prøver viser kontraktmæssig ydelse, skal bygherren betale herfor som ekstraarbejde. I modsat fald skal entreprenøren betale bygherrens udgifter.

Stk. 3. Entreprenøren skal give bygherren og dennes tilsyn adgang til de arbejdspladser og produktionssteder, hvor arbejdet udføres. Bygherren kan endvidere kræve de oplysninger, der er nødvendige til at bedømme ydelsen.

Stk. 4. Bygherren og dennes tilsyn kan under arbejdets gang kassere ikke kontraktmæssige arbejder eller materialer. Denne kassation skal ske så hurtigt som muligt.

Stk. 5. Entreprenøren skal løbende foretage oprydning og rømning og skal omgående fjerne kasserede materialer fra byggepladsen.

§ 12. Arbejdets forringelse m.v. Vedligeholdelse:

Stk. 1. Forringes, ødelægges eller bortkommer arbejdet eller dele af dette inden afleveringen, skal entreprenøren for egen regning sørge for kontraktmæssig ydelse, medmindre forholdet kan henføres til bygherren. Hvis bygherren leverer materialer til entreprenørens arbejde, gælder det samme vedrørende disse i tiden fra entreprenørens modtagelse heraf og indtil arbejdets aflevering.

Stk. 2. Skader, som entreprenører forvolder på

og mangler ved projektet skal kapitaliseres +/- og indgå i entreprisesummen ved kontrahering inden byggestart.

Bestemmelse om prøver og dokumentation er beskrevet i udbudsmaterialet under kvalitetssikring og dokumentationskrav.

§ 11, stk. 4 – Tilføjelse:

Entreprenøren har pligt til uden ophold at udbedre og afhjælpe fejl og mangler påtalt af bygherren og/eller dennes tilsyn. Entreprenøren skal meddele, når udbedringen/afhjælpningen er foretaget.

hinandens arbejde, materialer og materiel, er bygherren uvedkommende.

Stk. 3. Entreprenøren skal vedligeholde det udførte arbejde indtil afleveringen.

Stk. 4. For arbejder eller dele af disse, der tages i brug før afleveringen, gælder reglerne i stk. 1-3, indtil ibrugtagningen.

§ 13. Forhold til myndigheder:

Stk. 1. Bygherren sørger for nødvendig godkendelse af projektet og afholder udgifterne herved.

Stk. 2. Entreprenøren sørger for anmeldelser, ansøger om tilladelser, rekvirerer syn og fremskaffer attester, der vedrører selve arbejdets udførelse, og afholder udgiften herved.

§ 13, stk. 2 – Tilføjelse:

Entreprenøren må ikke søge om dispensation fra gældende bestemmelser uden bygherrens forudgående skriftlige godkendelse.

§ 14. Ændringer i arbejdet:

Stk. 1. Bygherren kan forlange ændringer i arbejdets art og omfang, når ændringen har naturlig sammenhæng med de aftalte ydelser. Entreprenøren har ret til at udføre sådanne ændringer, medmindre bygherren påviser særlige forhold, der begrundes, at bygherren lader andre udføre arbejdet.

§ 14, stk. 1 – Tilføjelse:

Ekstraarbejder honoreres ikke, med mindre der forinden arbejdets iværksættelse er indgået skriftlig aftale om ekstraarbejdets omfang og udførelse samt betaling herfor.

Stk. 2. Bygherrens krav om ændring skal fremsættes skriftligt. Det samme gælder parternes eventuelle krav om forandringer i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed som følge af ændringen. Der træffes snarest skriftlig tillægsaftale om ændringen. Forhandlinger herom må ikke medføre forsinkelse af arbejdets udførelse.

Stk. 3. Vedrører ændringerne arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, reguleres den aftalte entreprisensum i overensstemmelse hermed, medmindre der træffes anden aftale, jvf. stk. 2. Regulering efter enhedspriser skal dog kun ske, inden for + /- 15% af entreprisensummen og inden for +/- 100% af de enkelte poster i tilbudslisten.

Stk. 4. Udover tilfældene nævnt i stk. 3, udføres ændringsarbejde som regningsarbejde, medmindre andet er aftalt.

Stk. 5. Ved formindskelse af arbejdets omfang skal entreprenøren godskrive bygherren de udgifter, som spares eller burde have været sparet. Vedrører formindskelsen arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, jvf. stk. 3, skal dette dog kun ske i det omfang, mindrearbejdet medfører, at entreprisen summen formindskes med mere end 15%.

§ 15. Uklarheder, hindringer eller lignende forhold:

Stk. 1. Entreprenøren skal indhente bygherrens afgørelse, hvis aftalen og dennes grundlag ikke yder tilstrækkelig vejledning til udførelse af arbejdet.

Stk. 2. Finder entreprenøren, at arbejdet ikke kan udføres i overensstemmelse med den indgåede aftale, skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren og følge dennes anvisninger.

Stk. 3. Entreprenøren skal snarest muligt underrette bygherren, hvis der opstår forhold, som hindrer eller vanskeliggør arbejdet eller gør det nærliggende, at bygherren påføres ulempe eller tab, herunder pådrager sig ansvar over for tredjemand. Hvis der ikke er tid til at indhente bygherrens anvisninger, skal entreprenøren - mod fornøden forlængelse af tidsfrister og mod betaling herfor - bedst muligt træffe foranstaltninger for at undgå, at bygherren lider tab.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysninger om foretagne undersøgelser vedrørende grundvands- og jordbundsforhold, forurening eller andre hindringer. I det omfang udbudsmaterialet ikke indeholder fyldestgørende oplysninger om hindringerne, skal foranstalt-

§ 14, stk. 4 – Tilføjelse:

Bygherren har ret til at afregne eventuelle ydelsesændringer efter de i tilbudslisten anførte priser.

Vedrørende honorering af ekstraarbejder, uanset på hvis initiativ de måtte være iværksat, henvises til tilføjelsen til § 14, stk. 1.

ningerne herimod og ulemperne herved betales som ekstraarbejder.

Stk. 5. Hvis der trods gennemførelse af sådanne forundersøgelser, der er rimelige eller sædvanlige under hensyntagen til grundens karakter, beliggenhed og tidligere anvendelse, viser sig uforudsete forhold, som medfører offentlige påbud eller forbud, der hindrer arbejdets videreførelse eller gør denne urimelig byrdefuld for bygherren, kan denne afbestille entreprisen mod godtgørelse til entreprenøren. Godtgørelsen omfatter ikke entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at fuldføre arbejdet, men alene det øvrige tab, entreprenøren lider.

§ 16. Fortidsminder:

Stk. 1. Entreprenøren skal drage omsorg for, at jordfaste fortidsminder ikke beskadiges, ændres eller flyttes.

Stk. 2. Entreprenøren skal straks anmelde fund af fortidsminder til rigsantikvaren og bygherren, og arbejdet skal standses i det omfang, det berører fortidsmindet.

Stk. 3. Entreprenøren skal sørge for, at genstande, der findes under arbejdet, afleveres til bygherren.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder også ved fund af vrag og faste fortidsminder på havbunden.

§ 17. Bygherrens tilsyn:

Stk. 1. Ved bygherrens tilsyn forstås dennes byggeledelse, fagtilsyn eller andre tilsynsførende, særligt udpeget af bygherren.

Stk. 2. Bygherren eller dennes tilsyn skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

Stk. 3. Bygherrens tilsyn repræsenterer bygherren over for entreprenøren med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse. Tilsynet kan give og modtage meddelelser vedrørende

arbejdet, godkende eller kassere materialer eller arbejder samt give anvisninger med hensyn til tilrettelæggelsen af de forskellige entreprenørers arbejde i deres indbyrdes forhold.

Stk. 4. Tilsyn fra bygherrens side fritager ikke entreprenøren for selv at føre kontrol.

§ 18. Entreprenørens arbejdsledelse:

Stk. 1. Entreprenøren skal lede arbejdet personligt eller ved en stedfortræder som repræsentant over for bygherren og tilsynet med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse.

Stk. 2. Entreprenøren eller dennes stedfortræder skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

§ 19. Byggemøder:

Stk. 1. Bygherren eller tilsynet indkalder til byggemøder og udarbejder mødereferater, der snarest muligt sendes til de entreprenøren, bygherren har kontraheret med.

Stk. 2. Entreprenøren skal selv eller ved sin stedfortræder deltage i byggemøderne.

Stk. 3. På hvert byggemøde opgøres med angivelse af årsag det antal arbejdsdage – spild-dage - hvor arbejdet helt eller delvis har ligget stille.

§ 20. Samvirke med andre entreprenører:

Stk. 1. Entreprenøren skal samvirke med andre entreprenører på byggepladsen og i tide forhandle med tilsynet, således at fejl og forsinkelser ved manglende samvirke mellem entreprenørerne undgås.

§ 19, stk. 1 – Tilføjelse:

Byggemødereferatet skal anses for godkendt af entreprenøren, med mindre og i det omfang entreprenøren senest på det efterfølgende byggemøde er fremkommet med specifik og begrundet indsigelse imod referatet.

§19, stk. 3 – Tilføjelse:

Endvidere opgøres på hvert byggemøde eventuelle tillæg og fradrag med angivelse af pris, samt overskridelse af mellem-, delafleverings- og slutfrister og forhold omfattet af § 24, stk. 1.

§ 21. Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren. Parternes ophold i udlandet:

Stk. 1. Bygherren og entreprenøren skal over for hinanden angive, hvortil henvendelse kan ske, og hvorfra bygherren og dennes tilsyn, henholdsvis entreprenøren eller dennes stedfortræder, skal kunne tilkaldes.

Stk. 2. Hvis bygherren eller entreprenøren er bosat i udlandet, eller bosætter sig der efter aftalens indgåelse, skal den pågældende part opgive en person med bopæl eller hjemsted her i landet, der kan foretage økonomisk bindende dispositioner på partens vegne, mod hvem søgsmål kan rettes på partens vegne, og med hvem alle forhandlinger på den pågældende parts vegne kan føres med bindende virkning.

D. Bygherrens betalingsforpligtelse

§ 22. Betaling:

Stk. 1. Efter skriftlig anmodning til bygherren har entreprenøren én gang hver måned ret til betaling for udført arbejde m.v. Bygherren skal senest 15 arbejdsdage fra modtagelse af anmodningen, jf. stk. 11, betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.

Stk. 2. Entreprenøren kan - efter samme regler som anført i stk. 1 - tillige kræve betaling for materialer m.v., som er købt af entreprenøren og ikke er leveret på byggepladsen. Hvis bygherren kræver det, skal entreprenøren stille sikkerhed for kontraktmæssig levering, jvf. § 6. Sikkerhedsstillelsens størrelse skal svare til den krævede betaling - incl. moms - for de ikke-leverede materialer.

Stk. 3. Betaling for materialer m.v. mere end 20 arbejdsdage før deres anvendelse på bygge-

§22, stk. 1 - Fravigelse:

Acontobegæringer skal være byggeledelsen i hænde senest den 7. i måneden. Herefter er betalingsfristen den 28. i måneden.

Hvis acontobegæringer er byggeledelsen i hænde senere end den 7. i måneden, udskydes betalingsfristen til den 28. i den efterfølgende måned.

§22, stk. 1 - Tilføjelse:

Ydede kontraktmæssige arbejder omfatter tillige den hertil hørende kvalitetssikringsdokumentation.

pladsen kan alene kræves, hvis der er oplyst herom i tilbuddet.

Stk. 4. I stedet for betaling efter stk. 1, kan det aftales, at betaling skal ske efter en betalingsplan. Betalingsplanen følger tidsplanen og fastsætter, til hvilke tidspunkter entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betalingsplanen kan i stedet angive, ved hvilke stadier og med hvilke beløb entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betaling skal finde sted til de aftalte tidspunkter m.v., forudsat at det arbejde, betalingen angår, er præsteret.

Stk. 5. Hvis der ved et ekstraarbejde ikke træffes aftale om tidspunktet for betaling, kan betaling kræves efter reglen i stk. 1.

Stk. 6. Hvis aftalen bestemmer, at entreprisesummen skal reguleres som følge af ændringer i indeks, overenskomstmæssige arbejdslønninger, materialepriser m.v., finder reguleringen sted i forbindelse med betalingen for de dele af arbejdet, der berøres af ændringen. Reguleringen sker på grundlag af entreprenørens dokumenterede opgørelse.

Stk. 7. Efter afleveringen fremsender entreprenøren en endelig og fuldstændig opgørelse, herunder over tilgodehavender for alle ekstraarbejder. Efter at bygherren har modtaget denne slutopgørelse, kan entreprenøren ikke fremkomme med yderligere krav – bortset fra sådanne, der er taget specificeret forbehold om i slutopgørelsen.

Stk. 8. Ved byggearbejder, herunder også grundmodningsarbejder, skal slutopgørelsen fremsendes til bygherren senest 25 arbejdsdage efter afleveringen – for hovedentrepriser dog senest 35 arbejdsdage efter afleveringen. Ved anlægsarbejder – bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 - er fristen for fremsendelse af slutopgørelse 60 arbejdsdage.

Stk. 9. Hvis slutopgørelsen ikke er kommet frem til bygherren inden udløbet af tidsrummet nævnt i stk. 8, kan denne skriftligt kræve opgørelsen fremsendt inden 10 arbejdsdage. Fremsendes opgørelsen herefter ikke til bygherren inden udløbet af denne frist, fortaber entreprenøren krav på vederlag for ekstraarbejder, der udføres som regningsarbejder, samt for løn- og prisstigninger.

Stk. 10. Entreprenørens slutopgørelse skal betales senest 15 arbejdsdage fra modtagelsen.

Stk. 11. Entreprenørens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1, er løbedage.

Stk. 12. Finder bygherren, at et krævet beløb ikke er forfaldent, skal han straks give entreprenøren skriftlig meddelelse herom.

Stk. 13. I tilfælde af uenighed om en opgørelse skal bygherren betale tilgodehavender, som parterne er enige om.

Stk. 14. Hvis der mellem parterne er uenighed om bygherrens adgang til at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i entreprenørens betalingskrav, finder reglerne i § 46 anvendelse, hvis en part begærer det.

Stk. 15. Hvis der er nødvendigt for at forhindre arbejdets standsning, kan bygherren for entreprenørens regning udbetale arbejds løn, som entreprenørens ansatte har til gode.

§ 23. Entreprenørens ret til at standse arbejdet:

Stk. 1. Hvis bygherren ikke har betalt forfaldne beløb ved betalingsfristens udløb, kan entreprenøren efter skriftligt varsel på 5 arbejdsdage standse arbejdet.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere straks standse arbejdet ved bygherrens konkurs eller betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandlinger om tvangsakkord, eller bygherrens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være

§22, stk. 10 - Tilføjelse:

Betalingsfrist er som beskrevet i §22, stk. 1.

§ 22, stk. 12 – Fravigelse:

”straks” ændres til ”så hurtigt som muligt”.

sådanne, at denne må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Det er dog en betingelse, at bygherren ikke har stillet - eller på entreprenørens opfordring ikke straks stiller - betryggende sikkerhed for opfyldelsen af den resterende del af aftalen.

E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse

§ 24. Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse:

Stk. 1. Entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af:

- 1) Ændringer i arbejdets art og omfang, som kræves af bygherren, jvf. § 14,
- 2) bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse,
- 3) forhold, der opstår uden entreprenørens skyld, og over hvilke entreprenøren ikke er herre, f.eks. krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejker, lock-out eller hærværk,
- 4) nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn, eller

§24, stk. 1 – Tilføjelse:

De i stk. 1 nævnte forhold kan berettige til tidsfristforlængelse i det omfang, de dokumenteres at have indflydelse på den kritiske vej i den til enhver tid opdaterede og af bygherren godkendte aftaletidsplan

§ 24, stk. 1 pos. 4 – Tilføjelse:

Tidsfristforlængelse på grund af vejrforhold gives kun, hvis der er tale om et for årstiden usædvanligt vejrlig og nedennævnte forudsatte spild dage, som entreprenøren skal indregne i sit tilbud, overskrides:

Måned	Ja	Fe	Ma	Ap	Ma	Ju	Ju	Au	Se	Ok	No	De
Jord-, vej-, terræn-, kloakarbejde.	5	5	5	4	3	2	1	4	5	5	5	5
Beton-, murer-, udvendigt	6	6	6	3	2	2	1	2	2	2	4	6
Elementmontage	3	3	3	2	2	2	1	2	2	3	3	3
Tagværk	5	5	5	3	3	2	1	2	2	3	4	5
Tagdækning	6	6	6	4	4	3	2	3	4	5	6	6
Udvendigt. tømrerarbejde.	2	2	2	1	1	1	0	1	1	1	2	2

Der kan kun gives tidsfristforlængelse efter nedenstående kriterier, og det kun når antallet af spild-dage overstiger de i tidsplanen indregnede dage: Vindhastigheder på 14-16 sekundmeter, og der-over regnes for arbejdsstandsede for aktiviteter, der er krankrævende.

Såfremt døgnet's middeltemperatur ligger under minus 3°C, og der udføres arbejder, der er tempera-turafhængige.

Måned:	Ja	Fe	Ma	Ap	Ma	Ju	Ju	Au	Se	Ok	No	De
Aktivitet:												
Jord-, vej-, terræn-, og Kloa- karb. - døgnedbør	12	10	10	11	13	15	21	21	19	17	13	12
Øvrige arbejder – nedbør i ar- bejdstiden.	6	5	5	6	7	8	11	11	10	9	7	6

Såfremt nedbør, der falder i form af sne eller is, giver anledning til bygningsmæssige gener, indrømmes tids-
fristforlængelse, men kun for den tid, der medgår til
rydning og kun efter aftale med tilsynet.

Middeltemperatur, nedbør og vindstyrker, indhentet fra
nærmeste meteorologiske station, lægges til grund for
eventuelle tidsfristforlængelser.

Det er en forudsætning for godkendelse af spild-dage, at
et af ovennævnte kriterier medfører arbejdsstandsning.

Tidsfristen for de i udbudstidsplanerne viste aktiviteter
forlænges med det antal spild-dage, som udgør forskel-
len mellem faktiske registrerede og godkendte spild-dage
og de indregnede spild-dage.

Tidsfristforlængelsen kan af tilsynet søges elimineret
ved forcering og/eller flytning af aktiviteter uden ekstra
udgifter for bygherren.

Faktisk forekommende spild-dage for den enkelte aktivi-
tet registreres i byggemødereferatet.

- 5) offentlige påbud eller forbud, som ikke
skyldes entreprenørens egne forhold.

Stk. 2. Entreprenøren skal dog søge forsin-
kelsen undgået eller begrænset ved sådanne
dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

§ 25. Entreprenørens hæftelse ved for- sinkelse:

Stk. 1. Forsinkelse, som ikke giver entre-

§25, stk. 1 - Tilføjelse:

DAB

prenøren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.

Stk. 2. Hvis der er fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, kan erstatningskrav for forsinkelse ikke rejses herudover.

Stk. 3. Er der ikke fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

§ 26. Bygherrens ret til tidsfristforlængelse:

Stk. 1. Bygherren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af, at bygherren eller anden entreprenør udsættes for forholdene nævnt i § 24, stk. 1, nr. 3), 4) eller 5). Bygherren har samme ret ved ændringer som nævnt i § 24, stk. 1, nr. 1.

Ved ansvarspådragende forsinkelse ved hovedentreprise vil entreprenøren blive idømt dagbod ved sanktionsbærende datoer iht. hovedtidsplanen udsendt med udbuddet, senest ved estimate afleveringstermin.

Ved ansvarspådragende forsinkelse ved fagentreprise er entreprenøren erstatningsansvarlig fra sanktionsbærende datoer for delarbejders færdiggørelse iht. hovedtidsplanen.

§25. stk. 2 – Tilføjelse:

Ved hovedentreprise er dagbod pr. arbejdsdag fastsat til 2 ‰ af kontraktsummen excl. moms. Ved fagentreprise er entreprenøren iht. dansk rets almindelige erstatningsregler pligtig at dække ethvert tab, som bygherren måtte lide som følge af forsinkelsen.

Sanktionsbærende datoer fremgår af hovedtidsplanen.

Mellem-, del- og slutaflæveringsfrister er fastsat for at sikre overholdelse af sådanne for byggeriet afgørende terminer, og bygherren er berettiget til erstatning og/eller dagbod i anledning af overskridelse af mellem- og/eller delafleveringsfrister, uanset om slutaflæveringsfristen overholdes eller ej.

Sådan sanktion for mellem- og/eller delafleveringsfrist kan således også overstige evt. sanktion i forbindelse med slutaflæveringsfristen. Betaling af dagbod eller erstatning medfører ikke udskydelse af senere frister i h.t. hovedtidsplanen.

Erstatnings- eller dagbodsbeløb kan modregnes i efterfølgende udbetalinger til entreprenøren.

Stk. 2. Bygherren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser bygherren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal entreprenøren snarest muligt underrettes skriftligt. Bygherren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

§ 27. Bygherrens hæftelse ved forsinkelse:

Stk. 1. Entreprenøren har ret til erstatning for det lidte tab, hvis forsinkelsen skyldes:

- 1) Bygherrens forhold, jf. § 24, stk. 1, nr. 2, og denne har udvist fejl eller forsømmelse, eller
- 2) anden entreprenørs ansvarspådragende forsinkelse, jf. § 25, stk. 1, eller anden aftaleparts ansvarspådragende forsinkelse.

§27, stk. 1 - Tilføjelse: Entreprenøren skal omgående skriftligt fremsætte sit erstatningskrav til bygherren.

§27, stk. 1 – Fravigelse: Entreprenøren er ikke berettiget til at rejse erstatningskrav mod bygherren på grund af forsinkelser forårsaget af anden entreprenør.

Stk. 2. Entreprenøren har ret til godtgørelse, hvis årsagen til forsinkelsen kan henføres til:

- 1) § 24, stk. 1, nr. 1 og nr. 5, eller
- 2) § 24, stk. 1, nr. 2 uden at være omfattet af nærværende bestemmelses stk. 1 eller stk. 3.

Godtgørelsen udgør det tab, entreprenøren har lidt, dog uden entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at kunne udføre andre arbejder i forsinkelsesperioden eller lignende videregående tab.

Stk. 3. Kan forsinkelsens årsag henføres til § 24, stk. 1, nr. 3 eller nr. 4, har entreprenøren hverken ret til erstatning eller til godtgørelse.

E. Arbejdets aflevering

§ 28. Afleveringsforretningen:

Stk. 1. Umiddelbart inden arbejdets færdiggørelse skal entreprenøren give bygherren skriftlig meddelelse om tidspunkter herfor (færdigmelding). Bygherren indkalder derefter entreprenøren til en afleveringsforretning, der skal finde sted senest 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Arbejdet anses for afleveret til bygherren, når afleveringsforretning har fundet sted, medmindre der ved denne er påvist væsentlige mangler. Er dette tilfældet, afholdes ny afleveringsforretning, når entreprenøren har givet bygherren skriftlig meddelelse om, at manglerne er afhjulpet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Indkalder bygherren ikke som anført i stk. 1, til afleveringsforretning, anses arbejdet for afleveret 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse. Tilsvarende gælder for ny afleveringsforretning som nævnt i stk. 2, 2. punktum.

Stk. 4. Omfatter arbejdet flere entrepriser, skal samtlige entrepriser være færdiggjort, før bygherren skal indkalde til afleveringsforretning. Det kan dog være aftalt eller fremgå af omstændighederne, at entrepriser eller dele af disse skal afleveres på forskellige tidspunkter, eller at byggeafsnit afleveres hver for sig.

Stk. 5. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnte i § 36, stk. 1 - afleveres de enkelte entrepriser særskilt, medmindre andet er aftalt eller fremgår af omstændighederne.

§ 28, stk. 1 – Tilføjelse:

Forinden ibrugtagning og/eller afleveringsforretning afholdes en teknisk mangelgennemgang.

§ 28, stk. 2 – Tilføjelse:

Aflevering kan ikke ske, med mindre aftalt dokumentation er afleveret til bygherren.

§ 28, stk. 4 – Præcisering:

Afleveringsforretning afholdes, når samtlige entrepriser excl. Plantearbejder er færdige. Sidste sætning i § 28, stk. 4 udgår.

§ 29. Afleveringsprotokol:

Stk. 1. Ved afleveringsforretningen udfærdiges et dokument (afleveringsprotokol), hvori anfø-

res påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger. Parternes stillingtagen til, om arbejdet er afleveret, skal fremgå af dokumentet.

Stk. 2. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 3. Hvis en part ikke er repræsenteret ved afleveringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om afleveringsforretningens gennemførelse og om indholdet af afleveringsprotokollen.

G. Mangler ved arbejdet

§ 30. Mangelsbegrebet:

Stk. 1. Er arbejdet ikke udført i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15, foreligger der en mangel. Det samme gælder, hvis entreprenøren ikke har leveret anden aftalt ydelse i forbindelse med arbejdet.

Stk. 2. Hvis materialer ikke er som aftalt eller af sædvanlig god kvalitet, jvf. § 10, stk. 1, foreligger der mangler. Dette gælder dog ikke

- 1) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at kontraktsmæssige materialer ikke findes eller ikke kan skaffes på grund af krig, indførselsforbud eller lignende, eller
- 2) når bygherren har krævet anvendelse af bestemte materialer, og entreprenøren godtgør, at muligheden for at fremskaffe disse i kontraktsmæssig stand må anses for udelukket ved forhold, som entrepre-

§ 30, stk. 1 - Tilføjelse:

Entreprenøren skal dokumentere, at der i forhold til de underentreprenører og storleverandører, entreprenøren anvender i forbindelse med arbejdets udførelse, indgås aftaler efter AB 92 uden indskrænkning af § 5, stk. 5, § 10, stk. 4 og § 30, stk. 1.

Dokumentationen kan være en af entreprenøren og den pågældende tredjepart underskrevet erklæring om anvendelse af AB 92 uden indskrænkning af § 5, stk. 5, § 10, stk. 4 og § 30, stk. 1.

nøren ved aftalens indgåelse ikke burde have taget i betragtning.

I tilfældene 1) og 2) skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren om opståede eller mulige hindringer, jf. § 15.

Stk. 3. Arbejdet skal i alle tilfælde have de egenskaber, som er tilsikret ifølge aftalen.

Stk. 4. Afleveringstidspunktet er afgørende for, om arbejdet lider af mangler, hvad enten disse på dette tidspunkt kan konstateres eller er skjulte.

§ 31. Mangler påvist ved afleveringen:

Stk. 1. Entreprenøren har pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises ved afleveringen.

Stk. 2. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 3. Hvis bygherren efter udløbet af fristen nævnt i stk. 2 - eller efter at have modtaget entreprenørens meddelelse om, at afhjælpningen har fundet sted - mener, at manglerne ikke er afhjulpet, skal bygherren inden 10 arbejdsdage skriftligt meddele entreprenøren, hvilke mangler, der stadig påberåbes.

Stk. 4. Afhjælper entreprenøren herefter ikke straks de påviste mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i entreprisensummen, jf. § 34.

§ 31, stk. 1 – Tilføjelse:

§ 31, stk. 1 indskrænker ikke entreprenørens pligt til at afhjælpe fejl og mangler inden afleveringen, herunder sådanne fejl og mangler som omfattet af § 11, stk. 4.

§ 31, stk. 4 – Tilføjelse:

Bygherren er berettiget til i entreprisensummen at fradrage afholdte og skønnede udgifter i anledning af og til afhjælpning af sådanne mangler, herunder udgifter fra andre entreprenører.

§ 32. Mangler påvist efter afleveringen:

Stk. 1. Entreprenøren har i 5 år efter afleveringen pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3,

nr. 3.

Stk. 2. Bygherren kan kun påberåbe sig sådanne mangler, hvis entreprenøren har fået skriftlig meddelelse herom inden rimelig tid efter, at manglerne er eller burde være opdaget. Dette gælder dog ikke, hvis entreprenøren har gjort sig skyldig i groft uforsvarligt forhold.

§ 33. Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt mv.:

Stk. 1. Entreprenørens afhjælpningspligt og bygherrens adgang til at foretage udbedring for entreprenørens regning, jvf. §§ 31 og 32, bortfalder, hvis afhjælpning er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til bygherrens interesse i, at aftalen opfyldes. Bygherren bevarer dog i alle tilfælde retten til afslag, jvf. § 34.

§ 34. Bygherrens ret til afslag i enterprisesummen:

Stk. 1. Afhjælper entreprenøren ikke mangler som anført i § 31, stk. 4 og § 32, stk. 4, kan bygherren - i stedet for at lade manglerne udbedre for entreprenørens regning - kræve et afslag i enterprisesummen. Bygherren har endvidere ret til afslag i enterprisesummen, hvis afhjælpning er umulig, samt i tilfældene nævnt i § 33.

Stk. 2. Afslaget beregnes som udgangspunkt som det beløb, det ville have kostet at afhjælpe manglerne.

Stk. 3. Hvis afhjælpning af mangler er umulig eller er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter, fastsættes afslaget efter bygherrens valg skønsmæssigt eller på en af følgende måder

- 1) enten som forskellen mellem den aftalte enterprisesum og den enterprisesum, der måtte antages at være blevet aftalt, hvis der var indgået aftale om arbejdet i den foreliggende stand,

§ 34, stk. 2 – Tilføjelse:

Ved opgørelsen af afslaget medregnes tillige bygherrens andre udgifter i anledning af manglerne, herunder krav fra andre entreprenører.

- 2) eller som forskellen mellem det aftalte arbejdes værdi uden mangler og arbejdets værdi i den foreliggende stand.

Stk. 4. Om bygherrens adgang til at hæve entreprisaførelsen som følge af mangler gælder reglerne i § 40.

§ 35. Entreprenørens ansvar for følgeskader:

Stk. 1. Entreprenøren er erstatningsansvarlig for tab, der er en følge af mangler ved arbejdet, hvis manglerne skyldes fejl eller forsømmelse fra entreprenørens side, eller hvis manglerne angår egenskaber, som ifølge aftalen må anses for tilsikret.

Stk. 2. Entreprenøren hæfter ikke for driftstab, avancetab eller andet indirekte tab.

§ 36. Mangelansvarets ophør:

Stk. 1. Ved byggearbejder og anlægsarbejder i tilslutning hertil skal bygherrens krav mod entreprenøren som følge af mangler fremsættes senest 5 år efter arbejdets aflevering. Efter dette tidspunkt kan bygherren ikke rejse krav mod entreprenøren. Bestemmelserne i lov nr. 522 af 6. juni 2008 om forældelse af visse fordringer finder ikke anvendelse i disse tilfælde.

Stk. 2. Bygherrens krav bevares dog for dele af arbejdet, for hvilke det gælder,

- 1) at entreprenøren har påtaget sig at indestå i længere tid,
- 2) at det ved afleveringen konstateres, at aftalt kvalitetssikring har svigtet væsentligt, eller
- 3) at der foreligger groft uforsvarligt forhold fra entreprenørens side.

Stk. 3. Ved anlægsarbejder – bortset fra dem, der er nævnt i stk. 1 - ophører mangelsansvaret efter dansk rets almindelige regler, medmindre andet er fastsat i udbudsmaterialet. Hvis mangelsansvaret herefter ophører efter dansk rets almindelige regler, skal følgende gælde:

- 1) Reglen i § 6, stk. 4, om nedskrivning af

§ 36, stk. 1 – Tilføjelse:

Fristen for forældelse af entreprenørens mangelsansvar kan aldrig beregnes fra et tidligere tidspunkt end afleveringstidspunktet, jfr. § 30, stk. 4.

sikkerheden ændres til, at sikkerheden ophører.

- 2) Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i § 10, stk. 4, om leverandøransvar.
- 3) Tidsrummet for afhjælpningspligt og -ret, jf. § 32, stk. 1, ændres til 1 år.
- 4) Bestemmelsen i § 38 om 5-års eftersyn finder ikke anvendelse.

H. 1- og 5-års eftersyn

§ 37. 1-års eftersyn:

Stk. 1. Bygherren indkalder entreprenøren til en gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest et år efter afleveringen.

§ 38. 5-års eftersyn:

Stk. 1. Bygherren indkalder entreprenøren til en afsluttende gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest 30 arbejdsdage før udløbet af en periode på 5 år efter afleveringen, jvf. dog § 36, stk. 3, nr. 4.

Stk. 2. Har bygherren ikke indkaldt som nævnt i stk. 1, kan entreprenøren indkalde bygherren til eftersynet. Indkaldelsen skal være skriftlig og ske med mindst 10 arbejdsdages varsel.

§ 39. Fælles regler for eftersyn:

Stk. 1. Indkaldelse til eftersyn ifølge §§ 37 og 38, stk. 1, skal være skriftlig og ske med højst

§ 37, stk. 1 – Tilføjelse:

Ved støttet byggeri er byggesagen underlagt de særlige regler om svigteftersyn. Den af Byggeskadefonden udarbejdede rapport med bemærkninger vil indgå i gennemgangen.

Ved større renoveringsopgaver, såvel støttede som ikke-støttede, der af bygherren er besluttet omfattet af Byggeskadefonden, foranlediger bygherren, at eftersynet bliver gennemført ved et eksternt uvildigt firma.

§ 38, stk. 1 – Tilføjelse:

Ved støttet byggeri er byggesagen underlagt de særlige regler om 5-års eftersyn. Den af byggeskadefonden udarbejdede rapport med bemærkninger vil indgå i den afsluttende gennemgang.

Ved større renoveringsopgaver, såvel støttede som ikke-støttede, der af bygherren er besluttet omfattet af Byggeskadefonden, foranlediger bygherren, at eftersynet bliver gennemført ved et eksternt uvildigt firma..

60 og mindst 15 - ved hovedentreprise dog mindst 20 arbejdsdages varsel.

Stk. 2. 1 forbindelse med eftersyn udfærdiges et dokument (eftersynsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger.

Stk. 3. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 4. Hvis en part ikke er repræsenteret ved eftersynet, kan dette gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om eftersynets gennemførelse og om indholdet af eftersynsprotokollen.

I. Særligt om ophævelse

§ 40. Bygherrens hæveret:

Stk. 1. Bygherren kan – efter skriftligt påkrav til entreprenøren – hæve entrepriseaftalen:

- 1) hvis der - uden ret til tidsfristforlængelse – foreligger en væsentlig forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til arbejdets udførelse, og forsinkelsen medfører betydelige ulemper for bygherren, eller
- 2) hvis der fra entreprenørens side i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for bygherren, medmindre dennes interesser er tilstrækkeligt tilgodeset på anden måde, f.eks. gennem adgangen til at standse udbetalingerne eller ved stillet sikkerhed, eller
- 4) hvis det udførte arbejde er af en sådan kvalitet, at bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke vil være i stand til at fuldføre arbejdet uden væsentlige mangler.

§ 41. Entreprenørens hæveret:

Stk. 1. Entreprenøren kan – efter skriftligt påkrav til bygherren – ved væsentlig forsinkelse hæve entrepriseaftalen i det tilfælde, der er nævnt i § 24, stk. 1, nr. 2), hvis bygherren ikke udfolder rimelige bestræbelser for at fremme arbejdet mest muligt.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere - efter skriftligt påkrav til bygherren – hæve entrepriseaftalen, hvis der fra bygherrens side foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for entreprenøren. Aftalen kan dog ikke hæves, hvis entreprenørens interesser er tilstrækkeligt tilgodeset gennem adgangen til at standse arbejdet eller ved stillet sikkerhed.

§ 42. Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.:

Stk. 1. Ved en parts konkurs kan den anden part straks hæve aftalen, i det omfang konkurslovens regler ikke er til hinder derfor.

Stk. 2. Hvis boet har ret til at indtræde i aftalen i medfør af konkurslovens regler, skal boet efter forespørgsel inden for en frist på 5 arbejdsdage give meddelelse om, hvorvidt det vil indtræde.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder tillige ved en parts betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandling om tvangsakkord, eller partens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være således, at parten må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Hæveretten er dog betinget af, at parten ikke har stillet - eller på den anden parts opfordring ikke straks stiller – betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jvf. §§ 6 og 7.

Stk. 4. Er en part et aktie- eller anpartsselskab, kan den anden part hæve entrepriseaftalen, hvis dette kræves opløst af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis parten inden 10 arbejdsdage fra fremkomsten af et påkrav fra den anden part doku-

menterer, at betingelserne for selskabets opløsning ikke er til stede, eller hvis parten stiller fuldstændig sikkerhed for aftalens opfyldelse.

Stk. 5. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

§ 43. En parts død:

Stk. 1. Dør en part, og boet behandles som gældsfragåelsesbo, finder bestemmelserne i § 42, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved anden bobehandlingsmåde end nævnt i stk. 1, er dødsboet og arvingerne berettiget til at indtræde i entrepriseaftalen, jvf. dog stk. 3. Det samme gælder partens ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo. Indtrædelsesretten er betinget af, at der enten er eller bliver stillet betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jf. §§ 6 og 7.

Stk. 3. Ved entreprenørens død er indtrædelsesretten tillige betinget af, at der udpeges en leder af arbejdet, som bygherren ikke kan fremsætte berettigede indvendinger imod. Er arbejdet af en sådan særlig karakter, at det som følge af entreprenørens død ikke kan forventes behørigt færdiggjort, kan indtræden ikke finde sted.

Stk. 4. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

§ 44. Fælles regler om ophævelse:

Stk. 1. Ophævelse skal ske skriftligt.

Stk. 2. Samtidig med ophævelsen skal den part, der hæver aftalen, sørge for, at der skriftligt indkaldes til en registreringsforretning (stadsforretning), der skal afholdes hurtigst muligt, medmindre andet aftales, afholdes registreringsforretning dog tidligst 1 arbejdsdag efter indkaldelsesskrivelsens fremkomst.

Stk. 3. Ved registreringsforretningen skal der udfærdiges et dokument (registreringsprotokol), der beskriver omfang og kvalitet af det udførte arbejde. Dokumentet underskrives

af parterne, medmindre registreringen foretages af en syns- og skønsmand udmeldt af Voldgiftsnævnet, jf. § 45.

Stk. 4. Hvis en part efter at være indvarslet ikke er repræsenteret ved registreringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om registreringens gennemførelse og om registreringsprotokollens indhold.

Stk. 5. Ved ophævelse fra bygherrens side er bygherren eller den, der færdiggør arbejdet på bygherrens vegne, berettiget til at benytte entreprenørens materialer og materiel, som befinder sig på pladsen, hvis fjernelse forinden arbejdets færdiggørelse vil påføre bygherren tab. Der ydes sædvanligt vederlag for anvendelsen.

Stk. 6. Ved ophævelse fra den ene parts side er den anden part ansvarlig for det lidte tab efter dansk rets almindelige regler.

J. Tvister

§ 45, § 46 og § 47 – Tilføjelse:

Evt. tvister mellem bygherren og entreprenøren samt eventuelle tvister mellem entreprenøren og tredjemand berettiger ikke nogen til at forsinke arbejdet.

§ 45. Syn og skøn:

Stk. 1. Hvis der i tilfælde af uoverensstemmelser mellem parterne eller for at sikre bevisets stilling ønskes udmeldt syn og skøn, fremsættes begæring herom til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed, København.

Stk. 2. Begæringen skal ved fremsættelsen være ledsaget af:

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) en skriftlig fremstilling, hvori gives en kort redegørelse for sagen, og som indeholder de spørgsmål, hvorom skønsmandens erklæring ønskes (skønstemaet),
- 3) de dokumenter, der er af betydning for sa-

gen,

- 4) eventuel angivelse af de ønskede tekniske kvalifikationer hos skønsmanden og
- 5) angivelse af, om forretningen mod betaling af et særligt gebyr ønskes fremmet som hastesag.

Stk. 3. Der udmeldes i almindelighed én skønsmand. Hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil, kan der udmeldes to, eller under ganske særlige omstændigheder flere skøns-mænd. Der skal ved afgørelsen heraf tages hen-syn til parternes ønske.

Stk. 4. Nyt syn og skøn ved anden skønsmand kan kun finde sted, hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil. Hvis begæring om voldgiftsbehandling af tvisten er indgivet, jf. § 47, tager Voldgiftsretten stilling til fremsatte begæringer om supplerende syn og skøn eller nyt syn og skøn ved samme eller anden skønsmand.

Stk. 5. Den eller de, der har fremsat begæring om skønsforretningen, hæfter for udgifterne herved, herunder skønsmandens honorar, der fastsættes af Voldgiftsnævnet. Hvis tvisten eller en del deraf indbringes for Voldgiftsretten, tages udgiften og dens nødvendighed i betragtning ved fastsættelsen af sagsomkostninger. Voldgiftsretten fastsætter i så fald skønsman-dens honorar.

Stk. 6. Når nærværende almindelige betin-gelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gæl-der bestemmelserne i stk. 1-5 også i det ind-byrdes forhold mellem de pågældende parter.

Stk. 7. For syn og skøn gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

§ 46. Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.:

Stk. 1. På en parts begæring kan Voldgiftsnævnet udpege en sagkyndig til at træffe beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, jvf. § 6, stk. 7, og § 7, stk. 3, og om berettigelsen af at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i tilfælde af parternes uenighed som nævnt i § 22, stk. 14.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan efter sagens karakter bestemme, at beslutningen skal træffes af flere sagkyndige.

Stk. 3. Begæringen skal indeholde de oplysninger m. v. som fremgår af § 45, stk. 2. Kopi af begæringen fremsendes samtidig til den anden part i entrepriseaftalen.

Stk. 4. Voldgiftsnævnet fastsætter en kort frist for modparten til at afgive et indlæg. Den sagkyndige kan - hvor der er særlig anledning dertil - give parterne adgang til at fremkomme med yderligere et indlæg inden udløbet af en kort frist, som den sagkyndige fastsætter. Efter udløbet af fristen træffer den sagkyndige snarest muligt og inden 15 arbejdsdage beslutning om, i hvilket omfang udbetalingskravet skønnes begrundet, og hvem der skal betale udgifterne, herunder den sagkyndiges honorar. Voldgiftsnævnet fastsætter størrelsen af honoraret.

Stk. 5. Det kan i særlige tilfælde bestemmes, at udbetaling til private bygherrer og til entreprenører betinges af sikkerhedsstillelse. Den sagkyndige træffer i så fald bestemmelse om sikkerhedens art og omfang og om betingelserne for dens udbetaling eller ophør. Ved begæring om udbetaling af bygherrens sikkerhedsstillelse kan den sagkyndige i særlige tilfælde endvidere henvise entreprenøren til at anlægge voldgiftssag efter § 47.

Stk. 6. Under ganske særlige omstændigheder kan Voldgiftsnævnet forlænge fristerne i stk. 4 med indtil 10 arbejdsdage.

Stk. 7. Beløb, der omfattes af beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, skal udbetales

senest 3 arbejdsdage efter, at parterne og garanten har fået skriftlig meddelelse om beslutningen.

Stk. 8. For behandling af sager om sagkyndig beslutning gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

§ 47. Voldgift:

Stk. 1. Tvister mellem parterne afgøres af Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed, København, hvis afgørelser er endelige.

Stk. 2. Sag for Voldgiftsretten anlægges ved indlevering af klageskrift, der stiles til Voldgiftsnævnet.

Stk. 3. Klageskriftet skal indeholde:

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) klagerens påstand samt en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå påstanden støttes, og
- 3) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren agter at påberåbe sig. Dokumenterne skal være vedlagt.

Stk. 4. Voldgiftsretten består - jf. dog stk. 5 og 6 - dels af 1 medlem af Voldgiftsrettens præsidium, udpeget af præsidiets formand, dels af 2 sagkyndige, som efter sagens beskaffenhed udpeges af Voldgiftsnævnet for hvert enkelt tilfælde. Præsidiets formand kan bestemme, at en af suppleanterne i dette skal fungere som Voldgiftsrettens formand.

Stk. 5. Hvis en part begærer det, suppleres retten med yderligere 2 medlemmer af præsidiet eller dets suppleanter. De dermed forbundne merudgifter fordeles i forbindelse med Voldgiftsrettens afgørelse af spørgsmålet om sagsomkostninger. Det kan da bestemmes, at de udgifter, der er en følge af rettens supplerings, skal udredes af den part, der har rejst krav her-

om, når retten skønner, at det ikke var tilstrækkeligt begrundet at fremsætte kravet.

Stk. 6. Er parterne enige derom, kan Voldgiftsretten bestå alene af 1 medlem.

Stk. 7. For Voldgiftsrettens behandling af sagerne gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed. I øvrigt gælder lov om voldgift.

Stk. 8. Når nærværende almindelige betingelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gælder bestemmelserne i stk. 1-7 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.